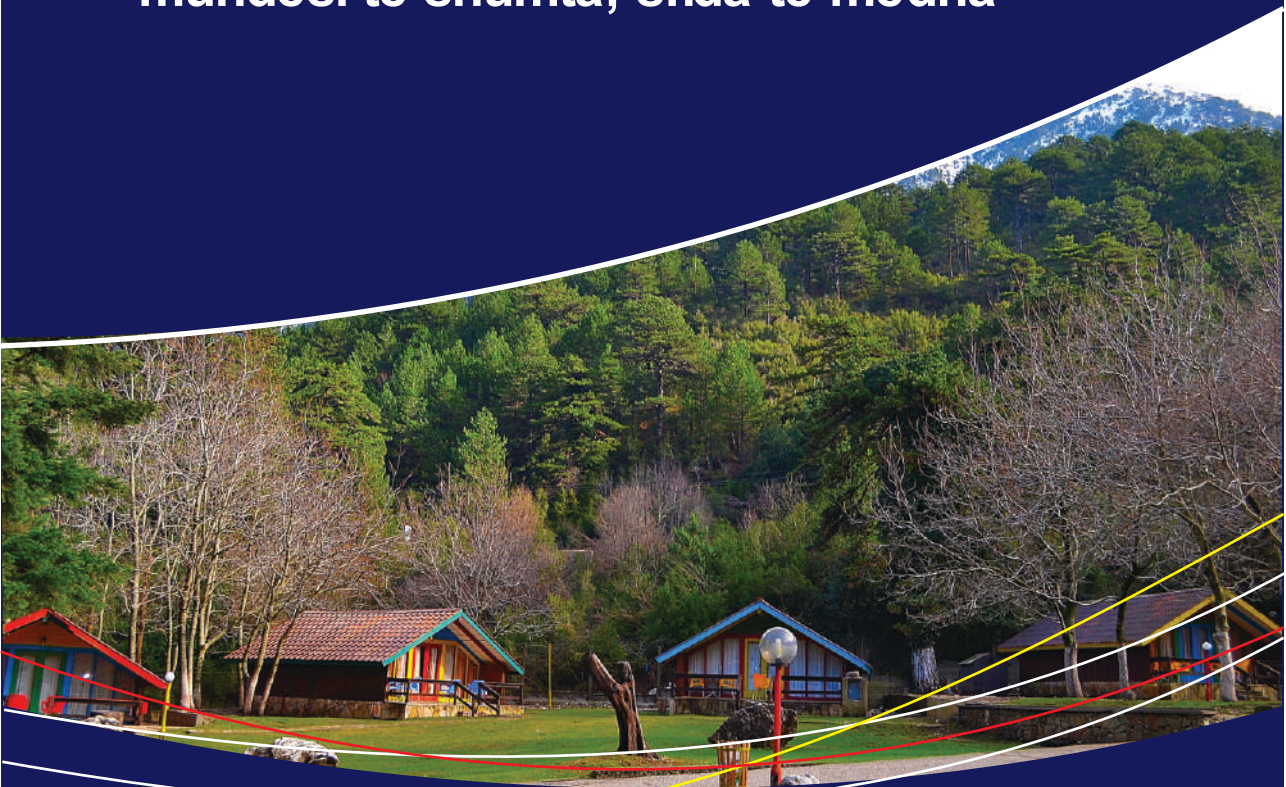

Programi ndërkufitar i Bashkimit Evropian IPA "Greqi - Shqipëri, 2007 - 2013"

Fuqizimi i të Rinjve: mundësi të shumta, sfida të mëdha

This project is funded by
the European Union

IPA Cross-Border PROGRAMME
Greece - Albania
2007-2013

Shoqata Kombëtare e
Punonjësve Socialë

SOMA
HELLINIKOU
ODIGISMOU
THE GREEK GUIDING ASSOCIATION

Ky projekt është financuar nga Fondet Kombëtare të Greqisë dhe Shqipërisë
në kuadër të programit Ndërkufitar IPA "Greqi - Shqipëri 2007 - 2013"

Fuqizimi i të Rinjve:

sfida të mëdha, mundësi të shumta

Të rinjtë kanë rëndësi.

Ata kanë rëndësi sepse sot në botë janë 1.8 miliard të rinj.

Ata janë udhëheqësit që do t'i japin formë të ardhmes tonë globale.

Shoqata Kombëtare e
Punonjësve Socialë

Ky publikim u mundësua falë mbështetjes së Bashkimit European në kuadër të projektit “Të mësojmë dhe t’i shërbejmë Shqipërisë dhe Greqisë – Fuqizimi i Angazhimit Rinor në Qeverisje Vendore – Promovimi i Parimeve të Përgjegjshmërisë dhe të Pjesëmarrjes”.

Përmbatja e këtij botimi është përgjegjësi e vetme e Shoqatës Kombëtare të Punonjësve Socialë dhe në asnjë rrethanë nuk reflekton opinionin e Bashkimit Evropian.

Për informacione të mëtejshme mund të kontaktoni me:

Shoqata Kombëtare e Punonjësve Socialë-Shqipëri

Rr. Shyqyri Ishmi, Nr.62/1

Website : www.albanian-nasw.com

Email: info@albanian-nasw.com

Përgatiti: Geldona Metaj

Design & Layout: Elvira Çiraku

Tiranë, 2015

Të rinjtë dhe qeverisja e mirë

Politika dhe qeverisja e mirë janë të rëndësishme për krijimin e një mjedisi të favorshëm për të rinjtë dhe komunitetin ku ata jetojnë, që nënkupton:

- rritjen e aksesit në informacion, përmirësimin e komunikimit me shoqërinë civile dhe ndërgjegjësimin e të rinjve për të drejtat e tyre;
- zhvillimin e programeve fuqizuese për të rinjtë;
- inkurajimin e pjesëmarrjes aktive në proceset vendimmarrëse;
- krijimin e mundësive të barabarta për edukim dhe punësim.

Rinia në proceset vendimmarrëse

Pjesëmarrja e të rinjve në proceset vendimmarrëse mundëson një dialog konstruktiv midis politikëbërësve, të rinjve dhe aktorëve të tjerë të përfshirë në zhvillimin e politikave rinore.

- Të rinjtë marrin pjesë aktivisht në hartimin, miratimin dhe zbatimin e politikave publike përfshirëse për të rinjtë.
- Shqetësimet rinore dhe proceset e pjesëmarrjes së të rinjve janë të integruar më mirë në politikat publike që prekin të rinjtë (p.sh. në fushën e arsimit, kulturës, zhvillimit social, etj.).

Të rinjtë dhe mobilizimi i vullnetit politik

Vullneti politik është një nga faktorët më të rëndësishëm në formësimin e një të ardhme më të mirë për të rinjtë. Ky vullnet mund të marrë forma të shumta, duke theksuar rolin thelbësor të të rinjve në zhvillimin kombëtar, për alokimet e duhura buxhetore për programet rinore, për ndryshimet legjislative për të mbrojtur më mirë të drejtat e të rinjve, duke u dhënë një rol prioritar çështjeve rinore.

Fuqia e zërit rinor nëpërmjet qytetarisë aktive

Gjithësecili duhet të marrë përsipër përgjegjësinë sociale, nëpërmjet pjesëmarrjes, fuqizimit rinor dhe krijimit të hapësirave për të rinjtë për të qenë aktivë në proceset vendimmarrëse.

Të rinjtë kanë të drejtën për t'u informuar dhe për të marrë pjesë në proceset vendimmarrëse.

Në Shqipëri, të rinjtë mund të mos shihen si potencial i denjë në vendimmarrje, por lëvizjet rinore kanë treguar se sa të fuqishëm ata mund të jenë në ndryshimet rrënjësore politike apo në përdorimin e teknologjisë, duke bërë që zëri i tyre të dëgjohet. Kur zëri rinor dëgjohet, të rinjtë ndjejnë që nevojat, shqetësimet dhe preferencat e tyre janë prioritare dhe iu kushtohet rëndësi.

Lidershipi rinor

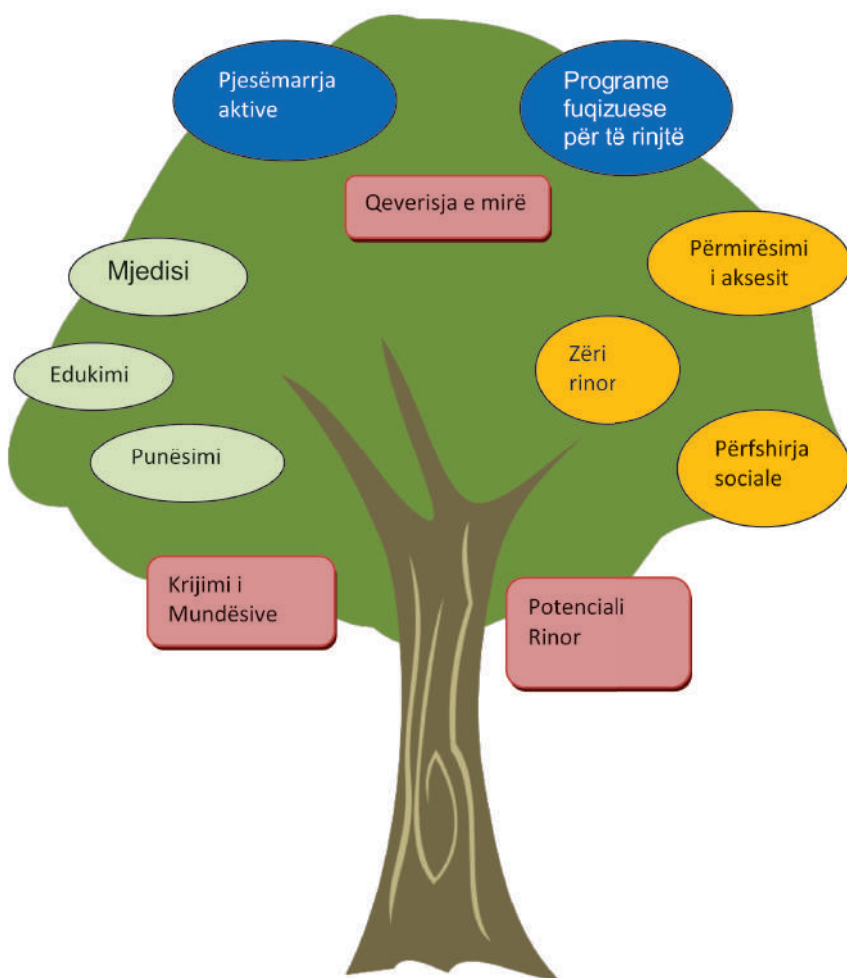
Në mënyrë që të rinjtë të jenë të përgatitur për të punuar në partneritet me të rriturit, ata kanë nevojë për të zhvilluar aftësitë e tyre drejtuese. Promovimi i zhvillimit të lidershipit është një mënyrë për të promovuar të mësuarit pozitiv të aftësive jetësore.

Promovimi i lidershipit i aftëson të rinjtë për të drejtuar të tjerët, të ndikojnë mendimet dhe sjelljet e të tjerëve, dhe të shërbejnë si një model pozitiv për bashkëmoshatarët.

Lidershipi është pjesë e procesit të zhvillimit të të rinjve dhe inkurajon:

- vetbesimin
- vetërespektin
- motivimin
- krijimin e rrjeteve për pjesëmarrje aktive në jetën e komunitetit.

Promovimi i lidershipit mund të realizohet nëpërmjet trajnimeve dhe përfshirjes së të rinjve në aktivitete sociale, sportive e kulturore duke u pajisur me njohuritë dhe aftësitë e duhura për të marrë pjesë në jetën e komunitetit dhe për të qenë udhëheqësit e ardhshëm.

Potenciali rinor

Potenciali rinor mund të mbështetet me hartimin e politikave, që kanë për qëllim edukimin e të rinjve:

- krijon një mjedis të përshtatshëm ekonomik,
- gjeneron vende pune dhe mundësi të barabarta për brezat e tanishme dhe të ardhshëm.

Me mbështetjen e duhur për të arritur potencialin e tyre dhe duke synuar përfshirjen e tyre të plotë në programet e hartuara, të rinjtë mund të jenë një burim i madh i produktivitetit, inovacionit dhe i dinamizmit krijues që përshpejton zhvillimin ekonomik dhe social.

Çlirimi i potencialit rinor

- Vendet që zgjedhin të investojnë tek të rinjtë u japin një mundësi të rinjtë të çlirojnë potencialin e tyre dhe të jenë një zë i fuqishëm në krijimin e një jetë të qëndrueshme për ta dhe për komunitetin ku ata jetojnë.
- Të rinjtë e pajisur me dije dhe aftësi, për të arritur potencialin e tyre të plotë kanë nevojë të jenë të shëndetshëm dhe të kenë mundësi që të lulëzojnë në një mjedis ku mund të përmbushin aspiratat e tyre.

Krijimi i një mjedisi ku rinia mund të lulëzojë

Aftësitë e përvetësuara e bëjnë përdorimin e plotë e tyre të varet nga zgjedhjet individuale, por edhe mjedisi përreth. Të rinjtë mund të jenë të arsimuar mirë dhe të shëndetshëm, plot shpresë dhe frymëzim për një botë të më mirë. Potenciali rinor mund të lulëzojë atëherë kur të rinjtë kanë mundësi punësimi, të fillojnë biznese, të gëzojnë mbrojtje ligjore dhe të dinë që institucionet politike dhe sociale do t'iu përgjigjen nevojave dhe shqetësimeve të tyre.

Komuniteti nxit zhvillimin e të rinjve kur:

- *të rriturit advokojnë për të rinjtë;*
- *të rriturit japin modeli pozitiv të përgjegjshmërisë dhe të sjelljeve të shëndetshme;*
- *hartohen programe për të rinjtë.*

Investimi për të ardhmen e të rinjve

Tek të rinjtë gjendet fuqia për të ndryshuar rrjedhën e historisë dhe për të ndërtur një të ardhme të qëndrueshme.

Investimet e duhura në edukim dhe në punësim ndihmojnë në rimëkëmbjen ekonomike. Edukimi i përshtatshëm profesional i pajis të rinjtë me njohuritë e duhura për tregun e punës dhe edukimi jo formal, siç janë klubet rinore dhe grupimet rinore, të cilat ndihmojnë në zhvillimin e jetës sociale e kulturore të të rinjve.

Fuqizimi i kapaciteteve duke nisur me rininë

- Investimi në njohuri është thelbësor për zhvillimin e qëndrueshëm kombëtar dhe kjo ka nevojë të nisë me të rinjtë. Njohuritë dhe aftësitë në shumë mënyra përcaktojnë se kush mund të jenë të rinjtë, çfarë mund të bëjnë dhe a mund ta realizojnë jetën tyre ashtu si ata e planifikojnë.
- Të rinjtë e arsimuar dhe të shëndetshëm vendosin në lëvizje një zinxhir të gjatë të zgjedhjeve dhe mundësive, që mund t'i shoqërojnë ata gjatë jetës së tyre duke përmirësuar progresin e shoqërisë dhe duke përcaktuar mirëqenien e brezit të ardhshëm.

Edukimi nxit zhvillimin e të rinjve kur:

- *ekzistojnë pritshmëri për angazhimin e të rinjve,*
- *hartin rregulla dhe procedura të qarta,*
- *siguron modele pozitive dhe të përgjegjshmërisë,*
- *krijon mundësitë që të rinjtë të jenë të suksesshëm në jetë.*

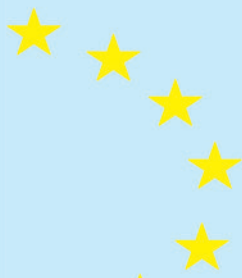
Potencialet e Punësimit

Duke pasur parasysh prioritetin kryesor të turizmit në Orikum, të rinjtë kanë shumë mundësi zgjedhjeje për të promovuar komunitetet e tyre. Zgjedhja e duhur për profesionin e bën më të lehtë tranzicionin nga shkolla në punë. Zona e Orikumit ofron turizëm historik, kulturor e natyror. Po ashtu zona të veçanta, si fshatrat e Dukatit dhe të Tragjasit, ofrojnë potencial të shkëlqyer për zhvillimin e agroturizmit. Ndaj, të rinjtë mund ta shohin si të rëndësishme të studiojnë në shkollat profesionale, të tilla si: agrobiznesi, gastronomia dhe turizmi. Përveç kësaj, të rinjtë e Orikumit duhet të motivohen për të marrë pjesë në trajnime profesionale që lidhen me mikpritjen, kulinarinë dhe trashëgiminë kulturore. Këto aftësi janë shumë të rëndësishme për promovimin e burimeve të zonës, rritjen e potencialit turistik dhe për krijimin e vendeve të reja të punës, punësimin në to të të rinjve dhe krijimin e aktiviteteve të tjera për të rinjtë.

Përparësia e shkencës, teknologjisë dhe inovacionit

- Rinia e sotme ka lindur në një botë teknologjike duke u dhënë atyre mundësi të zgjerojnë mundësitë e marrjes së informacionit. Duke pasur akses më të lehtë e të shpejtë në botën virtuale, nëpërmjet pajisjeve të reja teknologjia, të rinjtë kanë mundësi që edhe në mënyrë virtuale të jenë pjesë e shoqërive edhe më të zhvilluara ekonomike dhe sociale.
- Teknologjia - në mënyrë specifike Teknologjia e Informacionit dhe e Komunikimit (TIK) - luan një rol të rëndësishëm në mobilizimin, bashkëpunimin e tyre dhe duke u dhënë të rinjve një zë për të ngritur shqetësimet e tyre.
- Për të rinjtë, aksesit ndaj informacionit do të thotë qasje më të mirë të burimeve, tregjeve dhe trajnimeve të nevojshme për të ndjekur një karrierë apo studime; nxitje e pjesëmarrjes në proceset politike, si dhe njohjen e të rinjve si qytetarë të përgjegjshëm në shoqërinë e sotme.

Përfshirja e të rinjve në aktivitete të përbashkëta

Kur të rinjtë përfshihen në aktivitete të organizatave rinore duke punuar me bashkëmoshatarët e tyre u jepet një mundësi për të parë përtej aftësive të tyre dhe për të zhvilluar një ndjenjë të punës në grup. Por, duke i shtuar kësaj përvojë edhe përdorimin e teknologjive të reja si dhe përdorimin e mediave sociale, të rinjtë kanë mundësinë të lidhen me një rreth edhe më të madh të njerëzve më të cilët kanë interesa të përbashkët dhe përfitojnë qasje në informacion në lidhje me gjërat që i shqetëson ata.

Roli i të rinjve në zhvillimin e qëndrueshëm

Qëllimi i zhvillimit të qëndrueshëm është të krijojë një botë të begatë dhe të përgjegjshme, ku të gjithë njerëzit, pa marrë parasysh moshën e tyre, realizojnë të drejtat e tyre dhe jetojnë me dinjitet dhe shpresë. Të rinjtë janë të rëndësishëm për të

ardhmen tonë të qëndrueshme dhe jo vetëm për shkak të numrit të tyre të madh, por edhe sepse janë gjendje për të ndihmuar veten e tyre.

- Me zhvillimin e epokës së informacionit, rinia e sotme ka shpresa më të mëdha përsa i përket lirisë dhe mundësive të barabarta dhe të rinjtë janë ata që do të ndikojnë në të ardhmen tonë të qëndrueshme.

Perspektiva e Bashkimit European për Rininë

Bashkimi European synon të mbështesë të rinjtë të angazhohen në rajonet jashtë Evropës dhe të përfshihen më shumë në proceset e politikave globale në lidhje me çështje të tilla, si ndryshimi i klimës, objektivat e zhvillimit, të drejtat e njeriut, etj. Lëvizshmëria dhe shkëmbimi i japin mundësi të rinjtë të nxisin zhvillimin e tyre si qytetarë aktive dhe të mundësojnë punësimin e tyre të ardhshëm, duke përfituar aftësi të reja profesionale dhe duke pasur një qëndrim pozitiv ndaj lëvizjes së lirë. I gjithë ky proces i ndihmon të rinjtë të përmirësojnë të kuptuarit ndërkulturor, arsimor dhe u jep atyre më shumë mundësi punësimi. Në kuadër të këtij procesi janë krijuar dhe Programe si Erasmus Plus, që u krijon mundësinë të rinjve të marrin pjesë në trajnime, programe profesionale, studime universitare dhe pasuniversitare në të gjithë botën.

Përkushtimi për rininë

- Ndërgjegjësimi i të rinjve do të ndihmonte të ndryshohen normat sociale, të cilat mund të çojnë në një harmonizim më të mirë të ligjeve dhe praktikave ligjore në lidhje me normat e të drejtave të njeriut, si dhe përmbushjen e angazhimeve që janë marrë përsipër.
- Rinia, si vajzat dhe djemtë, duhet të jenë të mirëpritur si partnerë të plotë duke respektuar të drejtat e tyre dhe duke i pasur të pranishëm në tryeza për të marrë pjesë në proceset legjislativë. Pjesëmarrja e tyre është një e drejtë në vetvete. Dhe kjo është një rrugë për fuqizimin e tyre, si qytetarë aktivë që respektojnë të drejta të kësaj shoqërie.

Bashkia e Orikumit

Bashkia Orikum kryen të gjitha shërbimet që ligji u ngarkon njësive vendore si: shërbimi i pastrimit, furnizimi me ujë të pijshëm, kanalizimet e ujrave të zeza, mirëmbajtja e institucioneve arsimore e shëndetësore, gjelbërimi, etj. Shërbimet sociale për shtresat në nevojë kryhet nga Inspektori i Shërbimeve Sociale, i cili mbulon këto shërbimeve kryesisht përsa i përket dokumentacionit dhe pagesave për ndihmën ekonomike. Bashkia Orikum është e fokusuar në investimet për promovimin e turizmit të zonës si dhe në bashkëpunime të shumta për nxitjen e përfshirjes së rinisë në aktivitete sociale dhe kulturore.

Vlerat Kulturore të Orikumit

Orikumit u prezanton vizituesve të saj edhe një nivel të lartë traditash kulturore, të cilat e kanë origjinën nga një rajon i shquar etno-kulturor, të quajtur Labëri. Këto tradita janë të materializuara në shumë fusha: arkitekturë, folklor, muzikologji, gastronomi, etj.

Vlera të kulturës shpirtërore

- *Isopolifonia* Treva e Dukatit e mban të gjallë traditën e isopolifonisë labe, të klasifikuar vitet e fundit nga UNESCO si pasuri kulturore e njerëzimit. Trioja dukatase dhe vallja e kënduar në rreth të mbyllur (autarkike) janë elemente të klasifikuara në isopolifoninë botërore. Kjo valle është krejtësisht unikale dhe nuk gjendet në asnjë rajon tjetër të Ballkanit.
- *Pjesw e veshja tradicionale* në këtë trevë është qylafi i bardhë me antenë, i prodhuar nga shajaku dhe i trashëguar nga lashtësia. Një fis i tërë në Dukat është marrë me prodhimin artizanal të shajakut brez pas brezi.
- *Gastronomia* Zona është shquar për gastrominë e veçantë ku dominon kuzhina tradicionale me ndikime të konsiderueshme nga kuzhina turke, por që vitet e fundit është ndërthurur edhe me kuzhinën italiane dhe greke si dhe për pijen tradicionale shqiptare që është rakia.

Potencialet e zhvillimit turistik në Orikum

Turizmi përbën sektorin kryesor në zonën e Orikumit duke kontribuar në promovimin e zonës si dhe në rritjen ekonomike të banorëve të saj. Edhe pse zona e Orikumit është e njohur më së shumti gjatë sezonit të verës, profili turistik i saj nuk kufizohet vetëm në turizmin bregdetar. Orikumi ofron për vizitorët një larmi mundësish turistike, si turizmin arkeologjik, turizmin historik dhe turizmin natyror. Gjithashtu, vizitorët kanë mundësinë të përfshihen në aktivitete sportive, si ngjitjet në mal, sportet ujore, parashutizmi, lundrimi dhe çiklizmi.

TURIZMI ARKEOLOGJIK

Qyteti Antik i Orikumit

Qyteti antik i Orikut shtrihet në bregun jugperëndimor të Gjirit me të njëjtin emër. Shkrimet epigrafike të studiuara nga La Bas,

përforcojnë idenë e origjinës së Orikumit.

Teatri i gurtë

Teatri i gurtë i ndërtuar në shek. I p.e.s me kapacitet 600 spektatorë ishte i njohur për shfaqje teatrale e ndeshje gladiatorësh. Ekzistenca e këtij teatri mbart jo vetëm vlera historike dhe arkeologjike, por edhe kulturore.

TURIZMI NATYROR

Laguna

Kjo lagunë ndodhet në brigjet e Gjirit të Vlorës dhe Detit Adriatik. Në periferi dhe nën ujrën e lagunës Orikum gjenden gërmadhat e qytetit të vjetër të Orikumit. Kjo lagunë veç vlerave historike është e pasur dhe me specie të ndryshme të florës e faunës.

Parku Kombëtar i Llogarasë

Parku kombëtar i Llogarasë është shpallur monument natyror dhe kulturor në vitin 1966, po në atë vit ka marrë dhe statusin e parkut kombëtar. Parku i Llogarasë përbëhet nga dru halorë, pisha e zezë, bredhi, lisi, etj.

Gramata

Gjiri i Gramës ndodhet rrëzë shpatit perëndimor të Gadishullit të Karaburunit. Në një zonë të pabanuar ku mund të arrihet kryesisht nga deti gjendet një plazh i vogël natyror me gjerësi rreth 50 m. Në antikitet që nga shek. VI p.e.r. shkëmbinjtë masive që gjenden në këtë Gji kanë shërbyer si gurore për ndërtimin e qyteteve.

Parku Kombëtar i Karaburunit

Zona bregdetare e Karaburunit është e një bukurie të rrallë, sidomos kur vizitohet me varkë nga ana e detit, çka na jep mundësinë e zbulimit të shpellave, të kanioneve dhe plazheve të vegjël, që përbëjnë të vetmet zona të

paprekura në të gjithë Mesdheun. Flora nënujore e gadishullit është gjithashtu e një bukurie të rrallë.

Shpella e Duk Gjonit

Shpella e Duk Gjonit ka origjinë karstike dhe është e pasur me forma nga më të cuditshmet si kolona, qiri, figura ankropomorfe nga bota e florës e faunës. Atë e ndajnë në disa salla e kate Stalaktidet e Stalagmitet.

Pisha Flamur

Pisha flamur ndodhet pranë qafës së Llogarasë 910 m mbi nivelin e detit. Ka një moshë prej 100 vjetësh. Kjo pishë mbart vlera unikalë dhe është vepër e erërave të Jugut.

TURIZMI HISTORIK

Kalaja e Gjon Boçarit

Kjo është një kala mesjetare. Në këtë kala Princesha e Kaninës dhe e Vlorës pati rezistencën e fundit ndaj pushtuesëve Osman në vitin 1417. Për vlerat kulturore e ndërtimore është shpallur monument kulture në vitin 1966.

Kisha e Marmiroit

Në fund të gadishullit të Karaburunit gjendet një objekt kulti i vetmuar, i ndërtuar mbi një kodër fare pranë bregut të detit. Është një kishë bizantine me kupolë, ndërtimi i së cilës daton diku në shek. XII.

Shtëpia Muze e Dervish Aliut

Në afërsi të fshatit Dukat ndodhet një kompleks ndërtimor me vlera historike. I ndërtuar në fillim të shek. XIX ky kompleks mban emrin e Dervish Aliut, personazh i njohur si organizator i revoltave fshatare kundër reformave të Tanzimatit në Shqipëri gjatë viteve 1847-1848.

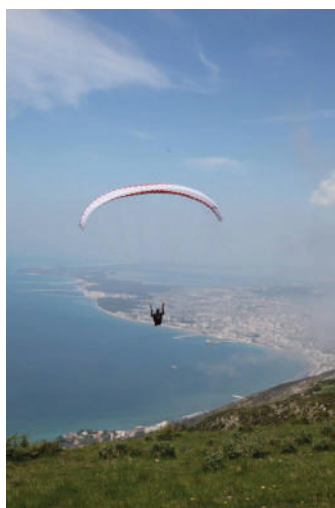
Shpella e Haxhi Alisë

Shpella e Haxhi Alisë është quajtur ndryshe shpella ilirike. Thuhet se një luftëtar dhe detar i shquar Ulqinas i quajtur Haxhi Ali u strehua bashkë me të birin në këtë shpellë.

Orikumi ofron edhe aktivitete argëtuese, si:

Peshkimi apo gjuetia

Sporte, si ngjitjet në mal, sportet ujore, parashutizmi, lundrimin, çiklizmin.

LITERATURA

Plani i Zhvillimit Lokal, Bashkia Orikum. Fondi Shqiptar i Zhvillimit., Qershor 2009

Orikum, ku takohet Natyra dhe Antikiteti., Zyra e Turizmit dhe e Koordinim – Zhvillimit, Bashkia Orikum

Youth Voices on a Post-2015 World., Youth Working Group, 2015

Youth Development & Youth Leadership., The National Alliance for Secondary Education and Transition

Youth and ICT, United Nations, <http://undesadspd.org>

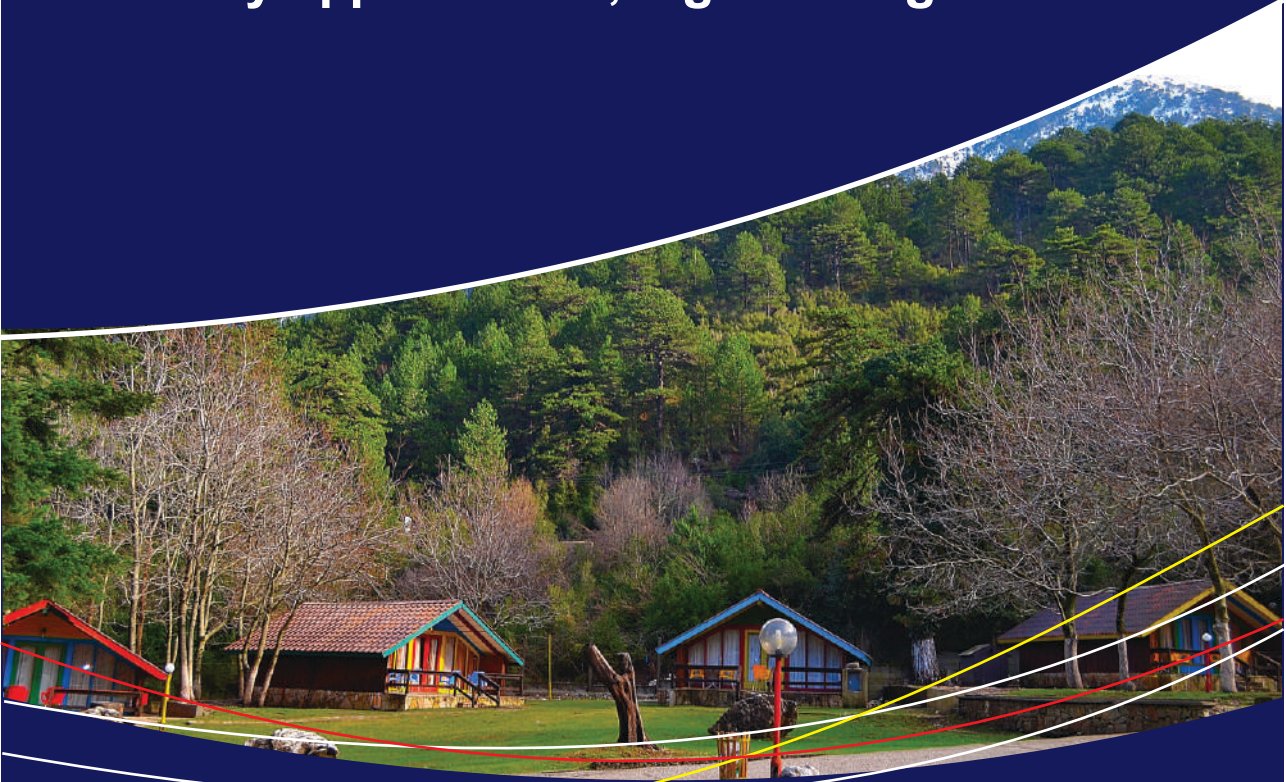
<http://erasmusplus.al>

www.orikum.gov.al

The project is co-funded by the European Union and by National Fund of Greece & Albania under the IPA Cross-Border PROGRAMME "Greece - Albania 2007-2013"

Youth Empowerment: many opportunities, big challenges

This project is funded by the European Union

IPA Cross-Border PROGRAMME
Greece - Albania
2007-2013

Shoqata Kombëtare e
Punonjësve Socialë

The project is co-funded by National Funds of Greece & Albania
under the IPA Cross-Border PROGRAMME "Greece-Albania 2007-2013"

Youth Empowerment:

big challenges, many opportunities

*Young people are important.
They are important because in the world today are
1.8 billion young people.
They are the leaders who will shape our global future.*

Shqiptarët Kombëtarë e
Punonjësve Socialë

This publication is supported by the European Union in the framework of the Project. Learn and Serve Albania Greece - Empowering Youth Engagement in Local Governance- Promoting principles of accountability and participation.

The responsibility for the information and views expressed in this publication lies entirely with the National Association of Social Worker - Albania.

The content of this publication does not reflect the official opinion of the European Union.

Further information :

National Association of Social Worker- Albania

Rr. Shyqyri Ishmi, Nr.62/1

Website : www.albanian-nasw.com

Email: info@albanian-nasw.com

Prepared by : Geldona Metaj

Design & Layout: Elvira Çiraku

Tiranë, 2015

Young people and good governance

Policies and good governance are important to create a positive environment for young people and the community where they live that include:

- Increasing access to information, improving the communication with civil society and young people's awareness of their rights;
- Development of programs for youth empowerment;
- Encouraging active participation in decision making processes;
- Creating equal opportunities for education and employment.

Youth in decision making processes

Youth participation in decision making processes enables a constructive dialogue between policy makers, youth and other stakeholders involved in the development of youth policies.

- Young people participate actively in the formulation, adoption and implementation of inclusive public policies for youth.
- Youth concerns and youth participation are better integrated into public policies affecting young people (e.g. in field of education, culture, social development, etc.).

Young and the mobilization of political will

Political will is one of the most important factors in shaping a better future for young people. This can take numerous forms, emphasizing the essential role of youth in national development, the appropriate budget allocations for youth programs, legislative changes to better protection of youth rights by giving a priority role issues youth.

The power of Youth Voice through active citizenship

Everyone should take social responsibility through participation, youth empowerment and creating spaces for young people to be active in decision making processes.

Young people have the right to be informed and to participate in decision making processes.

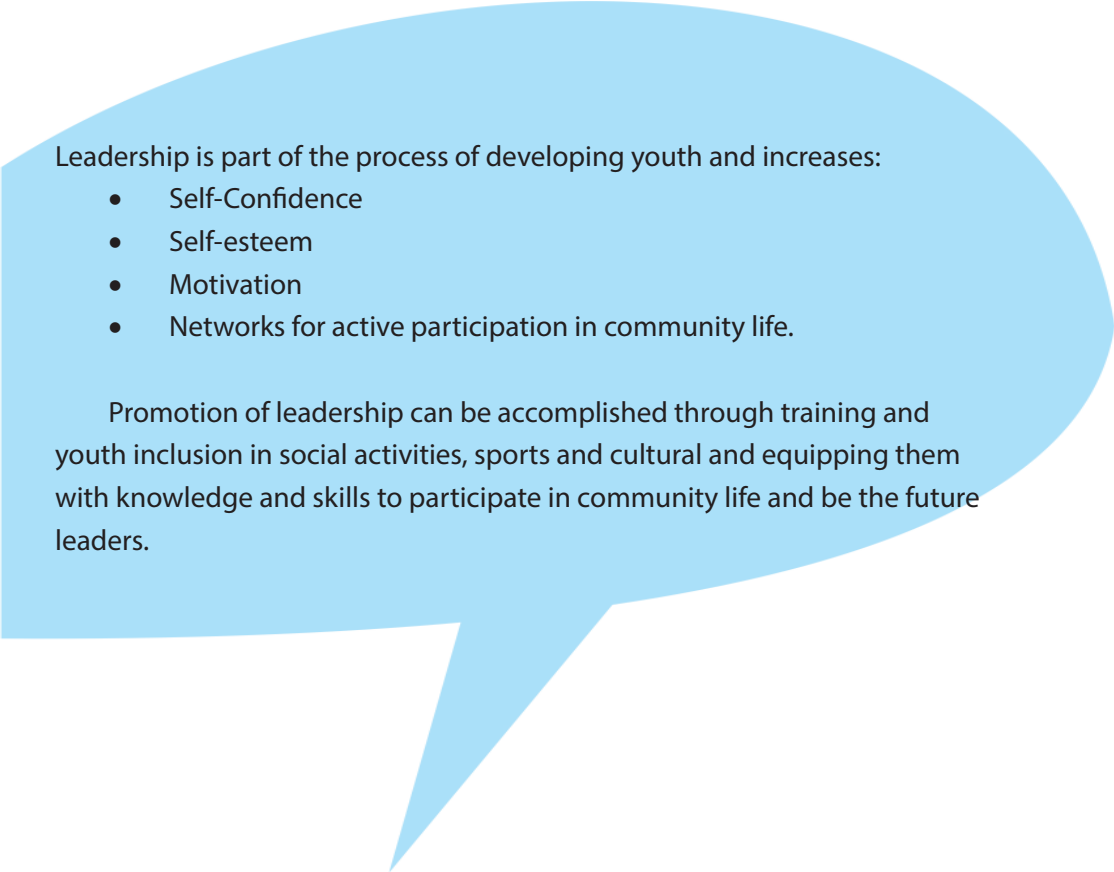

In Albania, young people are not seen as a worthy potential in decision-making, but youth movements have shown how powerful they can be in major political changes or using technology by making their voices heard. When the youth voice is heard

the young feel that their needs, concerns and preferences are important and priority.

Youth leadership

In order for young people to be prepared to work in partnership with adults, they need to develop their leadership skills. Promoting leadership development is a way to promote positive learning life skills.

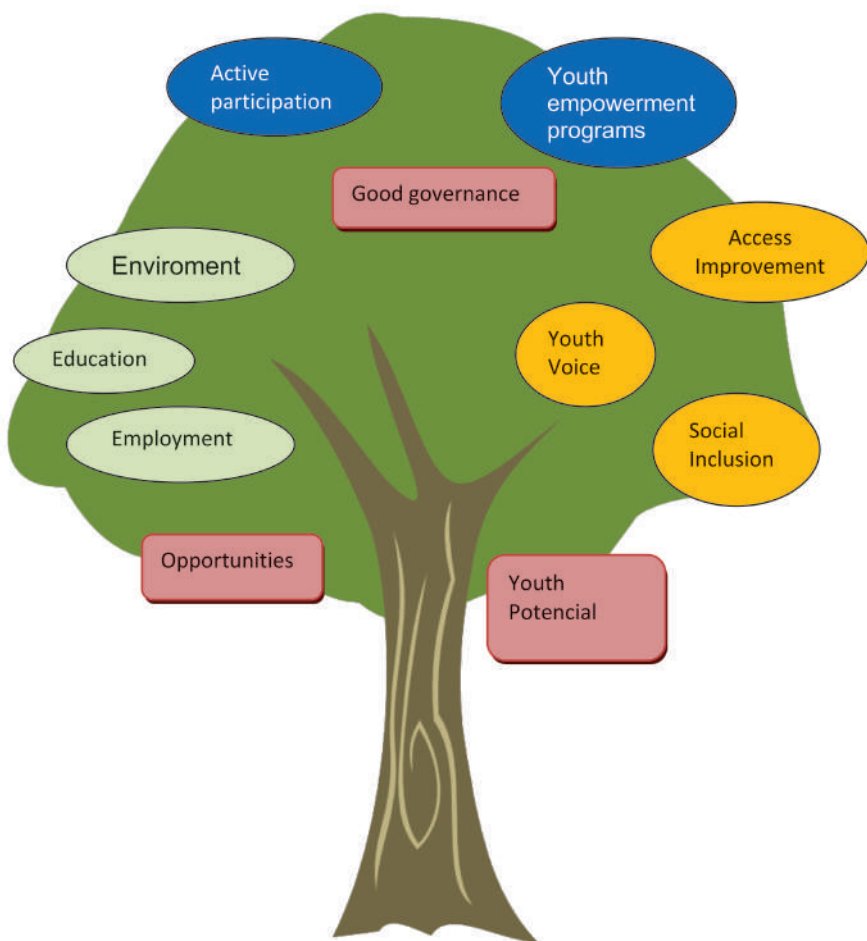
A large, light blue speech bubble with a pointed tail at the bottom center, containing text about youth leadership.

Promoting youth leadership enables youth to guide others, to influence the thoughts and behaviours of others, and to serve as a positive role model for peers.

Leadership is part of the process of developing youth and increases:

- Self-Confidence
- Self-esteem
- Motivation
- Networks for active participation in community life.

Promotion of leadership can be accomplished through training and youth inclusion in social activities, sports and cultural and equipping them with knowledge and skills to participate in community life and be the future leaders.

Youth potential

The supportive policies aiming at educating young people:

- Creates an appropriate business environment
- Generates jobs and opportunities for present and future generations.

With the right support to achieve their potential and aiming their full involvement in these programs, young people can be a great source of productivity, innovation and creative dynamism that accelerates economic and social development.

The release of youth potential

- Countries that choose to invest in young people give an opportunity for young people to release their potential and be a strong voice in creating a stable life for them and for the community where they live.
- Young people equipped with knowledge and skills to reach their full potential need to be healthy and able to succeed in an environment where they can fulfil their aspirations.

Creating an environment where youth can succeed

Acquired skills make full use depending on their individual choices, but also the surrounding environment. Young people can be well educated and healthy, full of hope and inspiration for a better world. Potential youth can flourish once youth has employment opportunities, starts businesses, has legal protection and knows that political and social institutions will respond to their needs and concerns.

Community encourage the progress of young people when:

- adults advocate for young people;
- adults provide a positive model of accountability and healthy behaviour;
- design programs for youth.

Investing for the future of youth

Appropriate investments in education and employment help in the recovery of economy. Appropriate professional education equips young people with the knowledge required for the job market and non-formal education, such as youth clubs and youth groups assist in the development of social and cultural life of young people.

Among young people is the power to change the course of history and build a sustainable future.

Strengthening capacities starting with youth

- Investment in knowledge is essential for national sustainable development and needs to start with youth. Knowledge and skills in many ways determine who the young people are, what they can do and whether they can make their lives as they plan.
- Educated and healthy young people move a long chain of choices and options that may accompany them during their lives by improving the progress of society and determine the welfare of next generation.

Education fosters the development of young people when:

- *there are expectations for youth engagement;*
- *develops rules and clear procedures;*
- *provides positive models and accountability*
- *creates opportunities for young people to be successful in life*

Potential of Employment

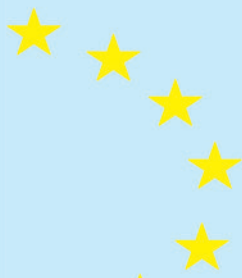
Given the main priority of tourism in Orikum, youth has many choices to promote their communities. Choosing the right profession makes it an easier transition from school to work. Orikum region offers historical, cultural and natural tourism. Also specific regions, such as villages of Dukat and Tragjas offer excellent potential for agricultural development. Therefore, young people may find it relevant to study in vocational schools, such as: agribusiness, gastronomy and tourism. In addition, young people of Orikum should be motivated to participate in vocational trainings related to hospitality, culinary and cultural heritage. These skills are very important for the promotion of local resources, increasing tourism potential and creating new jobs and employment for the youth.

The advantage of science, technology and innovation

- The youth of today was born in a technological world, giving them the opportunity to expand the possibilities of obtaining information. Having access easier and faster in the virtual world, through new technological equipments, young people have the opportunity to virtually be part of the most developed economic and social societies.
- Technology - specifically in Information Technology and Communication (ICT) - plays an important role in their mobilization, cooperation and gives young people a voice to raise their concerns.
- For young people, access to information means better access to resources, markets and trainings they need to pursue a career or studies; encouragement of participation in the political process, and the recognition of youth as responsible citizens in today's society.

Youth involvement in joint activities

When young people engage in youth organizations activities by working with their peers, they have an opportunity to look beyond their capabilities and to develop a sense of teamwork. However, adding to this experience the use of new technologies and social media, young people have the opportunity to reconnect with an even greater cycle of people who have common interests and benefit access to information about joint concerns.

The role of youth in sustainable development

The goal of sustainable development is to create a responsible and prosperous world, where all people, regardless their age, have their rights and live with dignity and hope. Young people are a key to our sustainable future, not only because of their big number, but also because they are able to help themselves.

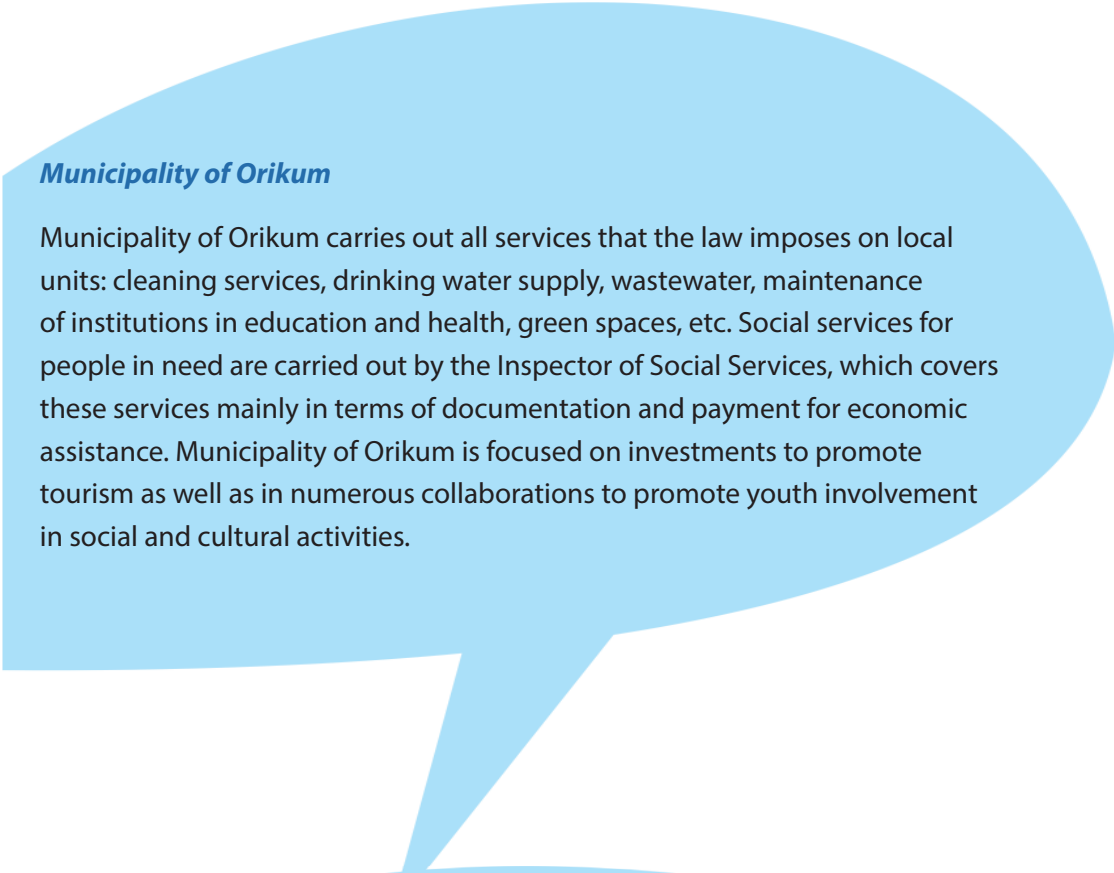
- With the development of the information era, the youth of today have greater expectations in terms of freedom and equal opportunities and young people are the ones that will affect our future sustainable.

The vision of European Union for Youth

European Union aims to support young people to be engaged in regions outside Europe and to be more involved in the processes of global policies on issues such as climate change, development goals, human rights, etc. Mobility and exchanges enable young people to promote their development as active citizens and facilitate their future employment, taking advantage of new professional skills and having a positive attitude towards free movement. The entire process helps young people to improve intercultural understanding, education and gives them more job opportunities. Within this process are created programs like Erasmus Plus, which enables young people to participate in training, professional programs, graduate and postgraduate studies.

The commitment to youth

- Youth awareness will help change social norms, which can lead to a better harmonization of laws and legal practices in connection with the norms of human rights and the fulfilment of commitments.
- Youth, both girls and boys, should be welcomed as full partners while respecting their rights and attending legislative roundtables. Their participation is a right in itself. And this is a way to empower them as active citizens that respect the rights of the society.

Municipality of Orikum

Municipality of Orikum carries out all services that the law imposes on local units: cleaning services, drinking water supply, wastewater, maintenance of institutions in education and health, green spaces, etc. Social services for people in need are carried out by the Inspector of Social Services, which covers these services mainly in terms of documentation and payment for economic assistance. Municipality of Orikum is focused on investments to promote tourism as well as in numerous collaborations to promote youth involvement in social and cultural activities.

Cultural Values

Orikum offers to its visitors cultural traditions that are originated from remarkable ethno-cultural region, called Labëri. These traditions are embodied in many fields: architecture, folklore, musicology, gastronomy, etc.

The value of spiritual culture

- *Isopolifonia* The Dukat region keeps alive the tradition of isopolifonia, classified by UNESCO in recent years as one of the cultural asset of mankind. The trio singing and dancing on a closed cycle (autarkic) are classified elements in the world of isopolifonia. This dance is quite unique and not found in any other region of the Balkans.
- Part of the *traditional costumes* in this region is “Qylafi” in white color, manufactured by felt and inherited from antiquity. A whole family in Dukat has worked with artisan production of felt for many generations.
- *Gastronomy* The area is well-known for its unique gastronomy dominated by traditional cuisine with considerable influence from Turkish cuisine, but in recent years is intertwined with Italian and Greek cuisine as well as for the Albanian traditional drink that is Raki.

The potential of tourism development in Orikum

Tourism is the main sector in Orikum by contributing in promotion of the region as well as the economic development of its inhabitants. Although Orikum area is known mostly during the summer season, its touristic profile is not limited to coastal tourism. Orikum offers to the visitors a variety of touristic options, as archaeological tourism, historical tourism and nature tourism. Also, visitors have the opportunity to engage in sports activities, such as mountain climbing, water sports, parachuting, sailing and cycling.

ARCHAEOLOGICAL TOURISM

The ancient city of Orikum

The ancient city of Orikum lies on the south-western coast of the Gulf with the same name. Epigraphic writings studied by La Bas, reinforcing the idea of the origin of Orikum.

The Stone theatre

Stone theatre built in the 1st century B.C with a capacity of 600 spectators well known for theatre performances and gladiators. The Theatre has cultural, historical and archaeological value.

NATURE TOURISM

The Lagoon

The lagoon is located on the shores of the Bay of Vlora and the Adriatic Sea. Under the waters of the lagoon Orikum is the old city of Orikum. This lagoon has historical values and also holds varieties of species of flora and fauna.

The National Park Llogara

Llogara National Park is a natural and cultural monument since 1966, and in the same year received the status of a National Park. Llogara Park consists of coniferous wood, black pine, fir, oak, etc.

Grama Bay

Grama Bay is located close to the western slope of the Karaburun Peninsula. In an uninhabited area that can be reached mainly by sea is a natural small beach about 50 m width. In ancient times, since the 6th Century BC massive rocks that are found in the Gulf have served as a quarry for building cities.

The National Park Of Orikum

The coastal area of Karaburun is a rare beauty, especially when visited by boat from the sea, which gives the possibility of discovering caves, canyons and small beaches that makes it the only areas undamaged throughout the

Mediterranean. The underwater flora of the peninsula is also a rare beauty.

Cave of Duk Gjoni

The Karst Cave of Duk Gjoni is rich with the strange forms, such as columns, candles, anthropomorphic figures from the world of flora and fauna. The stalactites and stalagmites divides the cave in some halls and floors.

The Pine flag

The Pine flag is located near the Llogara, 910 m above sea level. The Pine flag is 100 years old. This pine carries unique values and is a work art of the South winds.

HISTORICAL TOURISM

The Castle of Gjon Boçari

This is a medieval castle. In this Castle, the Princess of Kanina and Vlora, had the last resistance against the Ottoman invaders in 1417. For cultural values of its construction is declared a cultural monument in 1966.

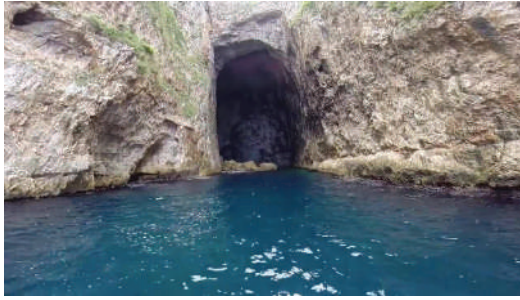
The church of Marmiroi

At the end of the Karaburun Peninsula is a cult object, built on a hill close to the sea coast. It is a Byzantine church with a dome, whose construction dates back in the 12th century.

House Museum of Ali Dervish

Near the village of Dukat is a historical building. Built at the beginning of 19th century this building is named Dervish Aliu, known as the organizer of peasant revolts against the Tanzimat reforms in Albania during the years 1847-1848.

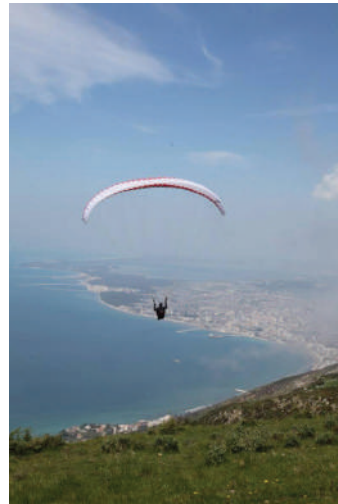
Cave of Haxhi Aliu

Cave of Haxhi Aliu is called also the Illyrian cave. Supposedly a well-known fighter from Ulcinj named Haxhi Ali fled with his son in the cave.

Orikum offers entertainment activities, such as:

Fishing or hunting

hiking, water sports, parachuting, sailing and cycling.

REFERENCE

Plani i Zhvillimit Lokal, Bashkia Orikum. Fondi Shqiptar i Zhvillimit., Qershor 2009

Orikum, ku takohet Natyra dhe Antikiteti., Zyra e Turizmit dhe e Koordinim – Zhvillimit, Bashkia Orikum

Youth Voices on a Post-2015 World., Youth Working Group, 2015

Youth Development & Youth Leadership., The National Alliance for Secondary Education and Transition

Youth and ICT, United Nations, <http://undesadspd.org>

<http://erasmusplus.al>

www.orikum.gov.al